

ARENDAL HAVNEVESEN KF

Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon

Liudmila Pechinkina, 37 01 78 47

Tillatelse til tiltak i sjø ved hovedkaien på Eydehavn

Statsforvalteren i Agder gir Arendal havnevesen KF tillatelse til tiltak i sjø ved hovedkaien på Eydehavn. Tillatelsen på visse vilkår er gitt etter forurensningsforskriften § 22-6, jf. § 22-3, og forurensningsloven § 11.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til e-post fra Arendal havnevesen om tiltak i sjø ved hovedkaien på Eydehavn, datert 04.05.2023, 12.05.2023 og 16.05.2023.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir Arendal havnevesen KF tillatelse til følgende tiltak i sjø ved hovedkaien på Eydehavn:

- mudring av inntil 1000 m³ utraste masser
- sprengning av en utrast steinblokk og mudring av utsprengte masser
- peling og boring

Vilkårene til tillatelsen følger vedlagt.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsforskriften § 22-6, jf. § 22-3, og forurensningsloven § 11, jf. § 16.

1.2 Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Arendal havnevesen KF skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling, jf. varsel om gebyr i brev av 22.05.2023. Gebyret fastsettes til kr 18 700,- (sats 7).

Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

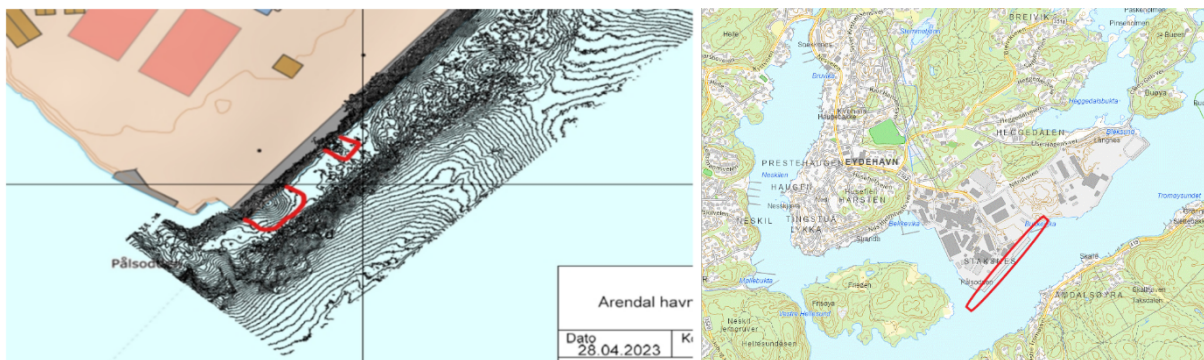
2 Kort om bakgrunnen for saken

Statsforvalteren fikk den 04.05.2023 e-post fra Arendal havnevesen KF med beskrivelse av tiltak som de skulle sette i gang etter utrasing av masser fra Eydehavn hovedkai. Utrasingen har ført til redusert tilgjengelig dybde ved kaien og har påført skader på en av pelene.

Arendal havnevesen KF skal fjerne ca. 500–1000 m³ utraste steinmasser og sandmasser. Sandmassene stammer ikke fra raset. Havnevesenet oppgir i e-post av 16.05.2023 at massene er antatt rene og må ha havnet på bunnen ved lasting/lossing, trolig i forbindelse med prosjektet med tildekking av forurenset sjøbunn ved Kittelsbukta og Pollen i 2019-2020.

I tillegg til steinmassene og sandmassene skal en utrast steinblokk fjernes fra sjøbunnen. Steinblokken er ca. 150 m³ og må først sprenges. Det er vurdert et alternativ med å skjære steinblokken opp i mindre biter og så mudre dem. Dette alternativet er imidlertid ikke ønskelig fra tiltakshavers side fordi det vil ta mye mer tid sammenlignet med sprengning. Arendal havnevesen KF søker derfor om å sprengne steinblokken.

Arealet der stein- og sandmassene skal fjernes fra, er ca. 25 m langt og 15 m bredt, og den utraste steinblokken er 6 m bred, 6 m lang og 4 m høy, jf. e-post av 12.05.2023 og figur 1. Havnevesenet opplyser at området ble sprengt ned i 2006-2008 og at sjøbunnen derfor består av fjell. Tiltakene skal gjennomføres fra leker ettersom det er dypt i området.

Figur 1 Til venstre: avgrensning av de to områdene der tiltakene skal gjennomføres (bildet hentet fra e-post av 12.05.2023). Til høyre: oversiktsbilde der hovedkaien er markert med rødt.

For å reetablere kaiens bæreevne skal det etableres to-fire peler. Boringen skal foregå fra land på kaien. Boreslam skal ifølge opplysningene i e-post av 12.05.2023 samles opp og leveres til et lovlig avfallsanlegg. For å sikre det utraste fjellet er det videre behov for å bore i fjell for å få på plass seks fjellsikringsbolter.

Det er estimert at det vil ta ca. ti dager for å gjennomføre tiltakene.

I vår tilbakemelding til Arendal havnevesen KF den 16.05.2023 skrev vi at tiltakene krever tillatelse etter forurensningsregelverket. Vi vurderte samtidig at de oversendte opplysningene var tilstrekkelige og var å anse som søknad om tiltak. Sprengning, peling og boring er en form for anleggsvirksomhet, mens fjerning av masser fra sjøbunnen defineres som mudring ¹.

¹ Vi var i etterkant av korrespondanse med Arendal havnevesen KF i kontakt med Miljødirektoratet og fikk avklart at fjerning av alle masser fra sjøbunnen (uavhengig av massenes opprinnelse) defineres som mudring.

Vi fikk den 12.05.2023 oversendt kopi av brev fra byggesaksavdelingen i Arendal kommune, datert 10.05.2023, der kommunen konkluderer med at tiltakene ikke er søknadspliktige etter plan- og bygningsloven.

2.1 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsforskriften

Etter forurensningsforskriften § 22-3 er mudring fra skip forbudt, unntatt når tillatelse er gitt i medhold av § 22-6. Ved avgjørelse av tillatelse skal Statsforvalteren legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Forurensningsloven

Forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet som pga. art, omfang eller virkning ikke kan regnes som «vanlig forurensning», krever tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltakene sammenholdt med fordeler og ulemper tiltakene for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad de omsøkte tiltakene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

2.3 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

FNs bærekraftsmål ble vedtatt høsten 2015 og består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. De handler om å oppnå bærekraftig utvikling langs tre dimensjoner: økonomisk, sosialt og miljømessig.

Norge er forpliktet til å jobbe for at verden når målene innen 2030. Regjeringens plan for å nå bærekraftsmålene i Norge er lagt frem i Meld. St. 40 (2020-2021) «Mål med mening».

3 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

3.1 Naturverdier i tiltaksområdet

Det er registrert et lokalt viktig gytefelt for torsk (Frisøya) like ved tiltaksområdet, jf. Fiskeridirektoratets kartløsning [Gytefelt torsk MB | Gytefelt torsk MB | Kart i Fiskeridirektoratet \(arcgis.com\)](#). I tillegg er det registrert en regionalt viktig ålegrasforekomst noe sørøst for

tiltaksområdet, på motsatt side av Tromøysundet. Forekomsten er relativt liten, men er likevel viktig grunnet sin nærhet til gytefeltet.

3.2 Forurensningsfare ved tiltaksgjennomføring

Mudring av utraste steinmasser og sandmasser

De viktigste konsekvensene av mudring er midlertidig forringelse av vannkvalitet i form av blakking av vannet og nedslamming av omkringliggende områder. Selv spredning av rene partikler kan være skadelig. Dersom massene som skal mudres, er forurenset, kan forurensning spres. Miljøgifter kan i tillegg frigjøres fra forurensete masser og på den måten bli mer biotilgjengelige for vannlevende organismer.

Siden sjøbunnen i tiltaksområdet består av fjell, jf. pkt. 2 ovenfor, og de utraste massene består av stein, vurderer vi at mudring av de utraste massene ikke vil medføre fare for spredning av partikler. Når det gjelder mudring av sandmassene, kan vi forvente noe partikkelspredning. Dette er fordi sandmasser er finere/mindre i størrelse enn steinmasser og kan virvles opp under mudring. Hvor mye partikkelspredning kan skje avhenger av hvor fine massene er: fin sand virvles lettere opp enn grov sand. Hverken kornstørrelse eller forurensningsgrad i sandmassene er dokumentert. Ifølge tiltakshaver, er det antakelig rene masser som har ligget ved kaien i noen år. Siden det er påvist forurensning i sediment flere steder i Tromøysundet og det er mye båttaktivitet i området, vurderer vi at sandmassene kan ha blitt tilført noe forurensning. Vi legger derfor vekt på føre-var-prinsippet og stiller vilkår om bruk av siltgardin under mudring, jf. vilkår 4.1. Siden mudringen skal gjennomføres fra lekter, kan det være hensiktsmessig å feste siltgardinen på lekteren. Vi presiserer at vilkåret om bruk av siltgardin gjelder både mudring av de utraste steinmassene og mudring av sandmassene. For det første er det ikke presisert i søknaden om de utraste massene er sammenblandet med sandmassene eller ikke. For det andre mener vi at det under mudringen kan være praktisk umulig å først mudre steinmassene og så sandmassene siden det er relativt dypt i tiltaksområdet og mudringen skal gjennomføres fra lekter.

Etter at massene er blitt mudret, kan det være nødvendig å avvanne dem før videre disponering. Vi stiller vilkår om at avvanningen skal gjennomføres på en måte som begrenser avrenning og partikkelspredning til omkringliggende områder i størst mulig grad, jf. vilkår 5.1. Avvanningsvannet kan ledes tilbake til resipienten innenfor tiltaksområdet som er omsluttet av siltgardin.

Sprengning av steinblokken og mudring av utsprengte masser

Det er kjent at støy fra undervannsprengning kan påvirke marine organismer, deres viktige biologiske funksjoner og forårsake stress. Det er stor variasjon blant arter når det gjelder påkjenninger fra trykkbølger. Reaksjoner avhenger av følsomhet for lyd hos den enkelte art og livsstadier. Man vet at skadevirkninger avhenger av type sprengningsteknikk, størrelse på ladningene, bunntopografi og avstand fra sprengningsstedet. Trykkbølgens påvirkning reduseres bl.a. ved at detoneringsutføres i borehull og salvene avfyres sekvensielt. Dette gjør at en mindre del av energien som dannes ved sprengning, går til å danne trykkbølger. Et annet tiltak er å avfyre et varselskudd i forkant av sprengningen slik at f.eks. fisk kan svømme bort.

Det er én steinblokk som skal sprenges, og tiltakets omfang er dermed begrenset. Siden tiltaksområdet ligger like ved et gytefelt for torsk og torskbestandene har gått kraftig ned de siste årene, mener vi at det i det aktuelle tilfellet er svært viktig å begrense negative konsekvenser av den omsøkte sprengningen for fiskearten. Vi stiller vilkår om skånsom sprengningsteknikk og gjennomføring av tiltak som reduserer trykkbølgens kraft i størst mulig grad, jf. vilkår 6.1. Vi

forutsetter for øvrig at sprengning utføres av personell som har nødvendig kompetanse og i samsvar med gjeldende regelverk. Vi viser bl.a. til § 89 i eksplosivforskriften².

En annen konsekvens av sprengning er dannelse av nåleformede partikler. Nåleformede partikler har skarpe kanter og kan føre til gjelleskader på fisk. For å hindre spredning av partikler som dannes ved sprengning, stiller vi vilkår om bruk av siltgardin under sprengning, jf. vilkår 4.1.

Som følge av sprengning kan nitrogenforbindelser fra sprengstoff bli tilført vannmassene. Ved tilførsel av store mengder nitrogen kan det oppstå lokal eutrofiering (økt mengde av planteplankton og alger) fordi nitrogen er et begrensende næringsstoff i sjøvann. Etter vårt syn vil ikke tilførsel av ekstra næring ha vesentlig innvirkning på miljøet i det aktuelle tilfellet siden det handler om et begrenset omfang av sprengning. Vi anser heller ikke endring av pH som følge av tilførsel av sprengstoffrester som problematisk i dette tilfellet ettersom sjøvann har stor bufferevne. Vi forutsetter likevel at det ikke brukes mer sprengstoff enn nødvendig for å gjennomføre tiltaket.

Det er ikke oppgitt i søknaden hvilke tennsystemer som skal benyttes. Dersom det brukes ikke-elektroniske tennsystemer, kan rester av plastslanger fra sprengning fort spres ut i vannmassene. Plast brytes i liten grad ned i det marine miljøet, men fragmenteres over tid til små partikler. Vannlevende organismer og fugler kan forveksle plast med mat og få små plastpartikler i seg³. For å unngå at plast spres som følge av tiltaksgjennomføring stiller vi vilkår om tiltak for å redusere tilførsel av plast til vannmiljø, jf. vilkår 6.3.

Peling og boring

Undervannsstøy og rystelser er hovedkonsekvenser av peling og boring. Tiltakene kan i tillegg medføre lokal spredning av finstoff. Siden begge tiltakene er begrenset i omfang, vurderer vi at negative ulemper og skader de kan medføre, vil være små. Vi mener likevel at det er viktig å ta hensyn til torsk slik at negative påvirkninger skal minimeres. På bakgrunn av dette stiller vi vilkår om at arbeidene med peling og boring skal gjennomføres på en så skånsom måte som mulig og at siltgardin skal brukes under arbeidene med peling og boring, jf. vilkår 4.1 og 7.1.

Støy

Anleggsarbeidene kan generere en del støy. Ettersom området er eksponert for støy som følge av bl.a. havneaktivitet, vurderer vi at støybidraget fra tiltaksgjennomføring vil være begrenset. Vi fastsetter ikke noen grenseverdier for støy. Vi viser likevel til pkt. 3.4 under.

3.3 Massedisponering

Overskuddsmasser fra mudring

Overskuddsmasser som oppstår ved mudring, er å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27 a andre ledd. I henhold til forurensningsloven § 32 skal næringsavfall enten leveres til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgå gjenvinning, eventuelt brukes på annen måte.

Dersom det kan dokumenteres at utsprengte masser, de utraste steinmassene og sandmassene er rene, kan disse gjenbrukes på land, forutsatt at dette ikke medfører fare for forurensning og er i tråd med plan- og bygningsloven. Alternativt skal massene leveres til lovlig avfallsanlegg for slutt-disponering. For å kunne regnes som gjenbruk må massene bl.a. erstatte andre masser som

² Det er Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap som er myndighet etter eksplosivforskriften.

³ Miljødirektoratets faktaark M-1085 | 2018. Problemer med plast ved utfylling av sprengstein i sjø.

ellers ville blitt brukt⁴. Mellomlagring av masser før gjenbruk er i henhold til gjeldende regelverk tillatt i tre år, jf. avfallsforskriften § 9-2. Både mellomlagring og gjenbruk av massene skal være i samsvar med bestemmelsene i plan- og bygningsloven.

Boreslam fra peling og boring

I likhet med overskuddsmassene fra mudring er oppsamlet boreslam å anse som næringsavfall. I samsvar med forslaget i e-post av 12.05.2023 stiller vi vilkår om at oppsamlet boreslam skal leveres til lovlig avfallsanlegg, jf. vilkår 7.2.

3.4 Tidsperiode for gjennomføring av tiltakene

En hovedregel er at tiltak i sjø ikke tillates i perioden fra 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i vannmassene stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. I enkelte tilfeller kan det være aktuelt å ytterligere innskrenke tidsperioden.

Vi legger vekt på at det er viktig for flere aktører å få tilgang til hovedkaien så fort som mulig. Vi vurderer i det aktuelle tilfellet at det er viktigst å ta hensyn til torsk og da særlig til gyteperioden som er fra ca. januar til april. Tiltakene skal være ferdig før gyteperioden i 2024, og vi stiller derfor ikke et eget vilkår med tidsbegrensning for når på året tiltaket skal gjennomføres. Vi stiller likevel vilkår om at tiltakene kun skal gjennomføres mellom kl. 07 00 og kl. 19 00 mandag til fredag, jf. vilkår 8. Vi vurderer at dette ikke er urimelig siden tiltakene skal gjennomføres i sommer når det er større sannsynlighet for at støy fra tiltakene kan påvirke utøvelse av friluftsliv og rekreasjon.

3.5 Naturmangfoldloven

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger, jf. naturmangfoldloven § 8. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Statsforvalteren har bl.a. lagt følgende databaser til grunn for vurderingen: Naturbase, Artskart og Vann-nett. Ut fra det ovennevnte anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig ivarettatt.

Når det gjelder effekter av påvirkningen, er miljøkonsekvenser av mudring i sjø godt kjent gjennom erfaringer fra lignende tiltak. Et usikkerhetsmoment i det aktuelle tilfellet er om sandmassene som skal mudres, er forurenset. Videre er knyttet usikkerhet til effekter av støy og rystelser fra undervannsprengning, peling og boring på vannlevende organismer. Som det er nevnt ovenfor, er det en viss usikkerhet på hvor store påvirkningene er, avhengig av bl.a. livsstadium. Vi legger derfor vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakets påvirkning på økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning. De omsøkte tiltakene er engangstiltak av begrenset omfang. Vi forventer at tiltakene kan medføre kortvarig påvirkning på vannmassene lokalt. Selv om det er gjennomført flere tiltak i sediment i Tromøysundet, vurderer vi at det ikke er sannsynlig at de omsøkte tiltakene vil gjøre uakseptabel skade på naturmangfoldet, forutsatt at tiltakene gjennomføres i henhold til vilkår i tillatelsen.

⁴ Vi viser til Miljødirektoratets sider om gjenvinning av jord- og steinmasser som ikke er forurenset der kriteriene for hva som regnes som gjenbruk, er beskrevet: [Disponering av jord og stein som ikke er forurenset. - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no)

Ifølge naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Vilkår om siltgardin er et eksempel på dette. Videre sier naturmangfoldloven § 12 at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Tiltakshaver plikter å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. vilkår 12.

3.6 Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Tromøysundet, registrert med ID 0120030201-2-C i portalen Vann-nett. Vannforekomsten har dårlig økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand per 07.06.2023. Fristen for at vannforekomsten når miljømålet er utsatt til 2033. Siden tiltakene er engangstiltak av begrenset omfang, vurderer vi at det er rimelig å anta at tiltakene ikke vil forringe miljøtilstanden i vannforekomsten i nevneverdig grad eller ha innvirkning på hvorvidt den når miljømålet eller ikke, jf. vannforskriften § 4. Vannforskriften § 12 kommer derfor ikke til anvendelse i det konkrete tilfellet.

3.7 Konklusjon

De omsøkte tiltakene er engangstiltak og har begrenset varighet og omfang. Statsforvalteren finner grunnlag for å kunne gi tillatelse til tiltakene på vilkår som er stilt for å minimere negative konsekvenser av tiltakene. Forutsatt at tiltakene gjennomføres i henhold til de fastsatte vilkårene, mener vi at tiltakene ikke vil føre til uakseptable miljøpåvirkninger for naturmangfoldet og forringelse av vannforekomsten. I denne sammenheng viser vi særlig til vilkår om siltgardin og skånsom metode for tiltaksgjennomføring. Vilklårene er etter vår vurdering ikke urimelige og er i samsvar både med naturmangfoldlovens prinsipper og FNs bærekraftsmål 14 Livet i havet, som bl.a. handler om å redusere havforurensning.

4 Saksgang

Statsforvalteren sendte den 22.05.2023 søknaden på høring til berørte parter og aktuelle myndigheter. Vi har oppsummert uttalelsene som er kommet inn, under.

Franzefoss minerals AS, 25.02.2023:

Franzefoss minerals AS skriver at kaien ligger i nær tilknytning til deres anlegg på Eydehavn og at tilgangen til kaien er kritisk for driften av anlegget og leveranser av kalk til bl.a. vassdragskalking.

Kystverket, 05.06.2023:

Kystverket har ingen merknader til behandling av søknaden etter forurensningsregelverket.

Agder fylkeskommune og Norsk maritim museum (NMM), 06.06.2023:

Fylkeskommunen (kulturminner på land) og NMM (kulturminner under vann) skriver at de ikke har noen innvendinger mot at tiltakene iverksettes.

5 Endring og omgjøring

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilklårene i tillatelsen og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake med hjemmel i forurensningsloven § 18.

6 Ansvarsforhold og behandling av andre myndigheter

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshaver, Arendal havnevesen KF, er ansvarlig for at tiltakene gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra ansvaret for innhenting av tillatelse etter annet lovverk eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. Tiltakshaver er selv ansvarlig når det gjelder andre brukerinteresser som kan bli berørt. Vi forutsetter at eventuelle privatrettslige forhold er avgjort før tiltakene finner sted.

Brudd på vilkår i en tillatelse kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi minner for øvrig om meldeplikt til NMM ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet.

7 Klagerett

Arendal havnevesen KF og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtakene. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
faggrupeleder forurensning

Liudmila Pechinkina
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Naturvernforbundet i Agder	Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Norsk Maritimt museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
FRANZEFOSS MINERALS AS AVD EYDEHAVN 512	Postboks 53	1309	RUD
Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND

Vilkår til tillatelse til tiltak i sjø ved hovedkaaien på Eydehavn

1 Tillatelsen omfatter følgende tiltak i sjø ved hovedkaaien på Eydehavn, gnr./bnr. 52/774 i Arendal kommune:

- a) mudring av totalt inntil 1 000 m³ masser (utraste steinmasser og sandmasser)
- b) sprengning av en utrast steinblokk på ca. 150 m³ og mudring av utsprengte masser
- c) etablering av inntil fire peler
- d) boring av hull til seks fjellsikringsbolter

2 Tiltakshaver har ansvaret for å orientere entreprenør som skal gjennomføre arbeidene, om de vilkår som gjelder. Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten, inntil tiltakene er avsluttet.

3 Minimum to dager før oppstart av arbeidene skal tiltakshaver gi beskjed til Statsforvalteren om dato for oppstart og hvem som er ansvarlig entreprenør. Statsforvalteren skal også varsles når tiltakene er avsluttet. Varsel om oppstart og avslutning skal sendes på e-post til sfagpost@statsforvalteren.no og merkes med saksnummer 2023/4927.

Statsforvalteren kan føre tilsyn under arbeidene.

4 Avbøtende tiltak

4.1 Siltgardin skal brukes under mudring, sprengning, peling og boring. Den skal omsluttet hele tiltaksområdet og kontrolleres for funksjon.

Siltgardinen skal ikke fjernes før arbeidene er avsluttet. Siltgardinen skal fjernes slik at eventuelle partikler som har festet seg til den under arbeidene, ikke rauter av og spres i vannmassene.

4.2 Under mudring, sprengning, peling og boring skal det utføres visuell kontroll med partikkelspredning i vannmassene rundt tiltaksområdet. Kontrollen skal gjennomføres før arbeidene starter samt under arbeidene.

Visuell kontroll skal gjennomføres med jevne mellomrom og loggføres. Det skal tas bilder for å dokumentere partikkelkontroll. Ved synlig partikkelspredning skal arbeidene stanses og tiltak iverksettes.

Loggført informasjon og fotodokumentasjon skal legges ved sluttrapporten.

5 Mudring

5.1 Mudring skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og ulempe for det marine miljø. Tidspunkt for mudring og mengde masser skal loggføres og rapporteres. Dette gjelder også mudring av utsprengte masser, jf. vilkår 6.2.

Eventuell avvanning av massene skal foregå slik at avrenning og partikkelspredning til omkringliggende områder begrenses i størst mulig grad. Overskuddsvannet fra avvanningen kan ledes tilbake til resipient innenfor tiltaksområdet på innsiden av siltgardin.

5.2 Dersom tiltakshaver kan dokumentere at overskuddsmassene fra mudring er rene, kan massene gjenbrukes. Alternativt skal massene leveres til lovlig avfallsanlegg. Dette gjelder også disponering av utsprengte masser, jf. vilkår 6.2.

Valgt disponeringsløsning skal rapporteres. Ev. kvittering for levering av massene til avfallsanlegg skal legges ved sluttrapporten.

6 Sprengning

6.1 Sprengning skal gjennomføres så skånsom som mulig. Sprengningsteknikk skal tilpasses for å i best mulig grad minimere trykkbølger og spredning av partikler. Metode skal vurderes og velges ut fra massenes beskaffenhet. Mengde sprengstoff som skal benyttes ved hver sprengning, skal dimensjoneres med den hensikt å redusere risikoen for påvirkning på ytre miljø. Før hver enkelt salve skal det avfyres en mindre varselsalve for å skremme bort fisk i området.

Tidspunkt for sprengning skal loggføres og rapporteres.

6.2 Utsprengte masser skal samles opp. Øvrig håndtering av utsprengte masser følger av vilkår 5.1 og 5.2.

6.3 Det skal iverksettes tiltak for å hindre spredning av plast etter sprengning.

7 Peling og boring

7.1 Peling og boring skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og ulempe for det marine miljø.

7.2 Boreslam fra peling og boring skal samles opp og leveres til lovlig avfallsanlegg. Kvittering for levering av massene til avfallsanlegg skal legges ved sluttrapporten.

8 Arbeidene skal gjennomføres mellom kl. 07 00 og kl. 19 00 mandag til fredag.

9 Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller brukerkonflikter, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak skal gjennomføres. Statsforvalteren må varsles ved alle forhold der tiltaket kan berøre miljøet negativt.

10 Vannkvaliteten skal ikke forringes, jf. vannforskriften § 4.

11 Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at tiltakshaver overholder krav i denne tillatelsen. Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Alle avvik skal loggføres.

12 Den best tilgjengelige teknologien/metoden må benyttes i utførelsesfasen både mht. metode, kontroll og overvåkning, jf. BAT-prinsippet («Best Available Technology»).

13 Statsforvalteren skal ha sluttrapport om arbeidene som er utført, innen seks uker etter at arbeidene er avsluttet. I rapporten skal det dokumenteres at vilkårene som er gitt i tillatelsen, er overholdt. Eventuelle avvik skal begrunnes.

14 Tillatelsen er gyldig t.o.m. 30.11.2023.